

BERGEN KOMMUNE

Haukeland skole avd. Lynghaugparken

Plan for et trygt og godt skolemiljø

Innhold

Innledning	3
Standard for sosial kompetanse/skolemiljø i Bergen kommune	3
Visjoner, verdigrunnlag, elevsyn, læringsyn, læringsmiljø, sosial kompetanse	4
Sosial kompetanse	5
Kjennetegn på god undervisning og læring ved Haukeland skole	6
Elevbaserte tiltak for et godt skolemiljø	7
Trivselsledere, fadderordning, klasseregler, skoleregler, sosiale mål for hver måned, samarbeid skole-SFO, handlingsplan mot krenkende atferd, aktivitetsplaner på trinn, elevsamtalen, fellesarrangementer, klassemiljøgrupper, elevråd, FAU, Samarbeidsutvalget (SU) og skolemiljøutvalget (SMU)	
Skole-hjem-samarbeid	11
Klassemiljøgrupper	12
Skolens forebyggende arbeid mot mobbing og krenkelser	13
Aktivitetsplikten	14
Meldeskjema om elevens skolemiljø	19
Skolens regler for orden og adferd	20
Dette er vi enige om på Haukeland skole	22
Elevens skolemiljø	24
Plan for utelek	25
Rutiner for inspeksjon	26
Kjøreregler for foreldresamarbeid	27
Kompetansemål i sosial kompetanse	28

Utarbeidet i januar 2014

Revidert årlig, og sist i august 2023 – versjon 2

Revidert august 2024

Neste revisjon, august 2025

Innledning

«Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.»

I opplæringslovens kap. 12 er elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø beskrevet. Dette innebærer at skolen har ansvaret for å skape et godt læringsmiljø som fremmer den enkelte elevs faglige og sosiale utvikling, helse og trivsel i skolehverdagen.

Ved Haukeland skole har vi fokus på verdiene trivsel, samarbeid og læring, og både ansatte og elever kjenner til og arbeider kontinuerlig og systematisk for å fremme disse verdiene i skolemiljøet. Trygghet hos den enkelte elev bidrar til gode sosiale relasjoner i skolehverdagen og et inkluderende fellesskap. Det legges vekt på å skape et godt læringsmiljø i klassene gjennom opplæring i sosial kompetanse og arbeid med sosiale og emosjonelle ferdigheter som en integrert del av opplæringen i undervisningen og i SFO.

Vi har faddersamarbeid på tvers av trinnene og trivselslederprogram. Nettvett og holdningsskapende arbeid for å unngå nettmobbing er sentrale tema som også vektlegges. Det er fokus på forutsigbar og god klasseledelse og et høyt læringstrykk, dere elevene er aktive i egen læring, samarbeider og setter ord på sin egen læring.

Opplæringslovens kap. 12 om elevenes skolemiljø gjelder også for SFO. I SFO skal mangfold synliggjøres, verdsettes og fremmes. Samtidig skal SFO gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap, er alle barn skal oppleve tilhørighet.

Foreldrene både rett og plikt til å medvirke til at barnet får et trygt skolemiljø i kraft av sitt hovedansvar for barnets oppvekst og omsorg, og det er viktig at foreldre har anledning til å møtes, snakke sammen og samarbeide om barnas skole- og oppvekstmiljø.

Skolens plan for et godt læringsmiljø bygger på Opplæringsloven, overordnet del av læreplanen, Bergen kommunes kvalitetsutviklingsplan «Sammen for kvalitet læring» og Rammeplan for SFO «Sammen i vennskap, lek og læring», samt standard for sosial kompetanse/skolemiljø i Bergen kommune.

Standard for sosial kompetanse/skolemiljø i Bergen kommune

Skolen bidrar til å utvikle elevenes sosiale kompetanse gjennom

- en felles strategi for utvikling av elevenes sosiale kompetanse
- skolens system for arbeidet med sosial kompetanse som inkluderer elever, foresatte og skolens ansatte
- at skolens planer og arbeid gjenspeiler at vi lever i en digital hverdag

Skolemiljø

- skolen samhandler med elever og foresatte og gjennomfører tiltak for å skape et godt skolemiljø
- skolen har nulltoleranse mot krenkelser som mobbing, vold, diskriminering og trakassering
- skolen har kompetanse på hvordan bruk av digitale verktøy og medier understøtter elevens dannelse
- skolen har kompetanse og rutiner og gjennomfører tiltak for å identifisere, forebygge og gripe inn mot krenkelser
- elever, foresatte og ansatte er kjent med skolens mål og rutiner for å hindre krenkelser

Bergen kommunes visjon for skole er «Kompetanse for alle i mulighetenes skole».

Visjonen for skolene i Bergen peker ut «kompetanse» som et overordnet mål. Dagens og morgendagens elever må utvikle kompetanse som gjør dem i stand til stadig å utvikle ny kunnskap og nye ferdigheter i et livslangt læringsløp, både alene og sammen med andre.

Skolens visjon er «Haukeland skole – en skole for trivsel, samarbeid og læring».

Visjonen for Haukeland skolen er å fremme elevenes utdanning og dannelse av elevene som hele mennesker. Skolen skal være et trygt sted for alle elever. Et tett, godt og forpliktende samarbeid mellom skole og hjem, nulltoleranse for krenkelser og mobbing, fokus på læring, motivasjon og mestring, er svært viktige faktorer.

Verdigrunnlag

Skolens verdigrunnlag bygger på verdiene i opplæringslovens formålsparagraf: Menneskeverdet, identitet og kulturelt mangfold, kritisk tenkning og etisk bevissthet, skaperglede, engasjement og utforskertrang, respekt for naturen og miljøbevissthet, samt demokrati og medvirkning. I tillegg kommer Bergen Kommunes grunnleggende verdier; åpen, kompetent, pålitelig og samfunnsengasjert.

Elevsyn

Alle elever har mulighet for læring, utvikling og positiv samhandling ut fra egne forutsetninger. Elevene er ulike og må derfor møtes på ulike måter.

Læringssyn

Haukeland skole vektlegger et sosialkonstruktivistisk læringssyn. Elevene skal erfare og konstruere kunnskaper, tilegne seg grunnleggende ferdigheter og holdninger i samspill og lek med andre. Språket brukes til både kommunikasjon, tenking og refleksjon.

Vårt læringssyn bygger på at:

- elevene deltar aktivt, utforsker og skaper
- elevene deltar i kommunikasjon og samhandling
- elever og lærere er orientert mot mål og progresjon i læringen
- elevene får utvikle dybdeforståelse og får hjelp til å forstå sammenhenger
- elevene kjenner til og anvender læringsstrategier som gir dem kompetanse i å lære
- elevene får utfordringer som gjør at de blir subjekt i egen læring
- undervisningen er tilpasset elevenes ulike forkunnskaper og erfaringer
- læringsmiljøet tar hensyn til elevenes relasjoner, motivasjon og følelser
- undervisningen har fokus på medborgerskap, bærekraftig utvikling og livsmestring

Læringsmiljø

Elevene skal oppleve trygghet og tilhørighet, de skal oppleve ansvarlige og tydelige voksne som bryr seg om dem og som jobber mot at det skal være et inkluderende miljø og læringsfellesskap blant elevene. Elevene skal oppleve at skole og hjem samarbeider på en konstruktiv måte til beste for fellesskapet og den enkelte.

For å skape et godt læringsmiljø, har vi fokus på fem grunnleggende forhold:

- God ledelse, organisasjon og kultur for læring og arbeidsglede
- Læreren som tydelig leder av klasser og undervisningsforløp
- Positive relasjoner mellom elev og lærer
- Positive relasjoner og kultur for læring blant elevene
- Godt og forpliktende samarbeid mellom skole og hjem

Sosial kompetanse

Sosial kompetanse er et sett av ferdigheter, kunnskaper og holdninger som kan læres og utvikles. Sosial kompetanse gir grunnlag for livsmestring, hjelper elevene med å mestre elevrollen og bidra til et godt psykososialt læringsmiljø. Sosial kompetanse er en forutsetning for verdsetting, vennskap og sosial integrering, en ressurs for å mestre stress og problemer og en viktig faktor for å motvirke utviklingen av problematferd. Barns læring og utvikling viser at sosiale ferdigheter læres etter de samme prinsippene som andre ferdigheter. Det betyr at tiltak for å utvikle sosial kompetanse må være en gjennomgående komponent i hele skolens faglige og sosiale virksomhet. Det betyr også at sosial kompetanse er relatert til alle fag, alle timer og alle arenaer og at de ansatte hele tiden bevisst må jobbe med læring av sosial kompetanse og prososiale handlinger som vennlighet, hjelpsomhet, å anerkjenne, å støtte, å dele og å bry seg om.

Haukeland skole vektlegger derfor opplæring i sosial kompetanse hvor vi tar utgangspunkt i fem grunnleggende dimensjoner; empati, samarbeid, selvhevdelse, selvkontroll og ansvarlighet. Vi vet at en god «sosial verktøykasse» hos elevene styrker det inkluderende fellesskapet og forebygger krenkelser og mobbing – også på digitale medier.

Empati: Empati handler om å kunne forstå hvordan andre har det og er viktig for å kunne etablere vennskap og nære relasjoner til andre. Empati vil også fungere som en motvekt mot for eksempel mobbing og vold. Det er situasjonsbestemt og kan derfor utvikles og endres. Skal elevene utvikle empati, bør de møte empatiske lærere.

Samarbeidsferdigheter: En viktig side ved samarbeid er å følge regler og beskjeder. Samarbeid innebærer å dele, hjelpe andre og være gjensidig avhengig av hverandre. Samarbeid bør øves på i realistiske sammenhenger, og det må verdsettes og utøves aktivt.

Selvhevdelse: Evne til selvhevdelse er ofte avgjørende for å kunne delta aktivt i sosiale fellesskap. I dette ligger også evnen til å kunne si nei til det du for eksempel helst ikke bør være med på. Selvhevdelse omfatter å be andre om hjelp, kunne stå for noe selv og å reagere på andres handlinger.

Selvkontroll: Selvkontroll handler om å tilpasse seg fellesskapet og ta hensyn til andre. Det innebærer å kunne vente på tur, være kompromissorientert og å reagere på erting og kommentarer fra andre uten å ta igjen, bli sint eller slåss. Bevissthet om egne følelser og evne til å forstå seg selv er her vesentlig.

Ansvarlighet: Ansvarlighet dreier seg om å utføre oppgaver og vise respekt for egne og andres eiendeler og arbeid. Utvikling av ansvarlighet vil ha sammenheng med å få ansvar gjennom medbestemmelse og ta konsekvensene av ansvaret. Ansvarlighet handler også om evnen til å kunne kommunisere med voksne.

Kjennetegn på god undervisning og læring

- ved Haukeland skole

- Læringsarbeidet tar utgangspunkt i læreplanens overordnede del og kompetansemålene.
 - Læringsarbeidet legger til rette for både faglig, sosial og emosjonell læring og utvikling.
 - Undervisningen tilpasses elevenes nivå, forutsetninger og interesser.
 - Undervisningen planlegges ut fra dybdelæring.
 - Leselos er retningsgivende for både lese- og læringsarbeidet.
 - Lærer er godt forberedt og læringsarenaen er ferdig organisert.
-
- Læringsøkten starter presis.
 - Lærer har godt humør, er engasjert og har forventninger til elevene.
 - Oppstarten må «tenne gnisten» hos elevene og gjøre dem motiverte og klare for læring.
 - Læringsøkten har klare mål som elevene forstår; både faglig, sosialt og i forhold til prosess.
 - Lærer og elev er enige om kjennetegn (kriterier) for måloppnåelse.
-
- Det er god struktur, forutsigbarhet og effektivitet i læringsøkten - med klare overganger.
 - Lærer er en tydelig læringsleder som legger til rette for et trygt og godt læringsmiljø.
 - Lærer bygger gode relasjoner og bryr seg om den enkelte elev.
-
- Undervisningen er variert, virkelighetsnær og lekpreget, og det brukes konkrete, visualisering, modellering, formidling, stimulering av ulike sanser/intelligenser osv.
 - Læringsarbeidet preges av nysgjerrighet, opplevelser, refleksjon og mestring.
 - Det er utstrakt bruk av åpne læringsspørsmål, problemløsning, utfordringer og undring.
 - Det er høy grad av læringsaktivitet og -lek, bruk av læringspartnere og læringsamtale.
 - Lærer bringer elevene vekselvis inn i læringszone og øvingssone.
 - Lærer legger til rette for å utvikle elevenes læringsstrategier.
 - Lærer gir elevene oppmuntring og undervegsmeldinger som gir retning for videre arbeid.
 - Elevene får reflektere og sette ord på sin egen læring, læringsprosess og progresjon.
-
- Læringsøkten avsluttes med oppsummering og vurdering av læringsutbyttet, med utgangspunkt i målene for timen.

Elevbaserte tiltak for et godt skolemiljø

Trivselsledere

Trivselslederordningen er et tiltak hvor elever fra 4. - 7. trinn får lederopplæring innenfor aktivisering av medelever i friminutter. De går på kurs og lærer ulike aktiviteter og leker. Tilbake på skolen får de lederoppgaver tilknyttet aktivitetene iht. en oppsatt plan, fordelt på ulike uker og ulike dager hvor de har faste oppgaver/leker de skal organisere og styre. Elevene som blir utvalgt som trivselsledere skal være vennlige og respektfulle overfor sine medelever. Det er høy status å bli valgt til trivselsleder.

Dette er et tilbud til alle elever slik at de som ikke finner noen å være sammen med eller noe å gjøre i friminuttene, har et tilbud hvor de vet det er rom for dem. Aktivitetstilbudet er variert og er ment å skulle kunne engasjere elever med ulike utgangspunkt og interesser.

Ved innføring av nye leker, gjennomføres det leketimer for alle trinn, der TL-lederne leder leken.

Fadderordning

Fadderordningen er et tiltak hvor elever fra 5. – 7. trinn inngår i et samarbeid med elever på 1. – 3. trinn. Elevene på 4. trinn deltar på arrangementer og er faddere for våre kommende elever på våren før elevene starter i 1. klasse. Samhandlingen omfatter både faglige og sosiale læringsaktiviteter, der læringsmålene og vurderingen av om målene er nådd, er bærende elementer i ordningen. Fadderne skal inngå i lek og veilede sine fadderbarn i sosial samhandling og aktiviteter. Fadderne vil delta i læringsaktiviteter i klasserommet sammen med sine fadderbarn. Her har de en veilederrolle som både er planlagt og godt forberedt før den utføres. I etterkant drøftes læringsaktivitetene i lys av et metakognitivt læringsperspektiv. Aktivitetene i klasserommet kan for eksempel være å lese, tegne, skrive, regne og bruke digitale verktøy. Ulike spill, problemløsningsoppgaver og samhandlingsaktiviteter inngår også i fadderarbeidet. Dialogen mellom fadderbarn og fadder er en viktig del av samhandlingen.

Fadderordningen har som formål å trygge hverdagen til de yngste elevene, integrere dem i skolesamfunnet og også å gi ansvar til de eldre elevene. I tillegg har fadderordningen en klar læringsprofil, både faglig og sosialt, og i forhold til å kunne reflektere over egen læring og bruk av læringsstrategier. Fadderne følger sin «fadderklasse» opp til og med tredje klasse, frem til «fadderbarna» selv skal være faddere.

De som skal være faddere vil få fadderopplæring på våren i 4. klasse slik at de er godt forberedt til å møte elevene på første trinn når de starter opp om høsten.

Klasseregler

Hver klasse/trinn utarbeider et sett med regler som gjelder spesielt for klassen/trinnet. Elevene utformer disse i samarbeid med kontaktlærer og med utgangspunkt i målene i plan for sosial kompetanse. Reglene forteller noe om hvordan vi ønsker å ha det når vi er sammen, både i det daglige læringsarbeidet og i sosialt samspill. Klassereglene blir et avtaledokument som elevene selv har utformet, og vil derfor føles mer gyldig enn regler de har blitt pålagt utenfra.

Skolereglene

Skolereglene forteller oss hvordan vi skal oppføre oss på skolen. Skolereglene er utarbeidet fra sentralt hold, og gjelder for alle elever i Bergen kommune.

Formålet med planen er å skape en forutsigbar hverdag for elevene hvor de vet hva de kan forvente, både av medelever og lærere, både i lærings situasjoner og ellers på skolen. De som velger å ikke følge reglementet skal også være klar over hva konsekvensene ved brudd kan være.

Sosiale mål for hver måned

Skolen har felles sosiale mål for hver måned, og arbeider med sosial kompetanse for å styrke elevenes selvbilde og dannelse - og for å forebygge mobbing. Målene henger synlig i skolebygningen. Alle arbeider med målene, både i skolemiljøtimen, i undervisningen og i SFO. Målene m/kriterier står på ukeplanen hver uke, og de kan inngå i leksearbeidet for å involvere hjemmene i arbeidet med sosial kompetanse. Kriteriene bidrar til å alderstilpasse målene. Skolens personale arbeider kontinuerlig med å utvikle gode metoder for praktisk ferdighetstrening i sosial kompetanse.

Samarbeid mellom skole og SFO

Skolen har utarbeidet en egen plan for samarbeidet mellom skole og SFO. Målet med planen er å sikre god informasjonsutvekslingen mellom skole og SFO, styrke samarbeidet og dele gode erfaringer med hverandre. Planen har også som mål at elever og foreldre skal oppleve skoledagen forutsigbar og helhetlig. En gang i måneden er det møter mellom kontaktlærerne på trinnet (1. – 4. trinn), trinnets ansatte i SFO og avdelingslederne for SFO og 1. – 4. trinn.

Handlingsplan mot krenkende atferd

Det er nulltoleranse for mobbing på Haukeland skole. Derfor har skolen en egen handlingsplan mot krenkende atferd. Denne er utarbeidet ved skolen og i samarbeid med foreldregruppen, og deretter godkjent av FAU og SU. Planen beskriver aktivitetsplikten, ansvarsforhold og hvilke tiltak som skal settes i verk når man avdekker eller får kjennskap til mobbing eller krenkelser, og hvordan saksgangen skal være derfra og frem til eleven opplever å ha det trygt og godt på skolen. Det er elevens egen opplevelse som avgjør når tiltaksplikten utløses og hvor lenge den varer.

En viktig del av handlingsplanen mot mobbing er at skolen oppfyller sin opplysningsplikt til de foresatte iht. Opplæringslovens kap. 12. Rent konkret blir dette gjort ved at brosjyren «Elevenes skolemiljø» (Udir) formidles til hjemmene ved skoleårets start; på foreldremøter og nettside.

Definisjoner på krenkende atferd og handlinger

Krenkende atferd er en fellesbetegnelse på alle former for atferd som uoverlagt eller tilsiktet rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende atferd kan skje som enkelthandling eller gjentatt. Krenkende atferd er handling som utføres uten respekt for andres integritet.

Mobbing er gjentatt negativ eller ondsinnet atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vansker for å forsvare seg. Gjentatt erting på ubehagelig og sårende måte er også mobbing.

Utestenging betyr at noen blir holdt utenfor en gruppe eller klasse.

Vold innebærer at noen bruker fysisk makt for å skade andre.

Rasisme er når noen blir utsatt for usaklig forskjellsbehandling eller diskriminering basert på etnisk tilhørighet, nasjonalitet eller utseende knyttet til opprinnelse.

Diskriminering betyr at en person blir dårligere behandlet eller trakassert for eksempel på grunn av kjønn, funksjonsevne, tro, hudfarge eller opprinnelse.

Aktivitetsplaner på trinn

Skolen er pliktig å jobbe kontinuerlig og systematisk for å fremme helsen, miljøet og tryggheten til elevene, og i den forbindelse ønsker Haukeland skole å benytte aktivitetsplanens rammer for å beskrive hvordan trinnet arbeider for å fremme helse, trivsel og læring ved å ha fokus på de tiltak som må gjøres for at elevene skal oppleve seg inkludert og medvirkende i trinnfellesskapet.

En skriftlig plan sikrer at tiltakene for å fremme et trygt og gode skolemiljø for elevene blir tydelige for alle som er tilknyttet trinnet, og arbeidet kan følges opp, evalueres og justeres.

For å kunne sette inn hensiktsmessige skolemiljøtiltak som passer for det enkelte trinn, må elevene få medvirke og uttale seg om hvordan de opplever trinnmiljøet og det må gjennomføres undersøkelser og observasjoner av elevenes relasjoner og den sosiale dynamikken på trinnet.

Faste rutiner gjennom skoledagen bidrar til å skape trygghet for alle elever, og planen inneholder derfor også en beskrivelse av trinnets rutiner. Videre har trinnet, ut fra undersøkelsene, valgt ut et par tiltak som det skal arbeides systematisk med og evalueres.

Det er et mål at aktivitetsplanen for trinnet skal fungere som et nyttig bruksdokument i arbeidet med fagene og i skolehverdagen ellers, for å fremme et trygt og godt skolemiljø for elevene og sikre en kollektiv praksis i arbeidet for et inkluderende skolemiljø.

Elevsamtalen

Elevsamtalen er et viktig verktøy for medvirkning i skolehverdagen. Elevsamtalen er en planlagt samtale mellom kontaktlærer og den enkelte elev hvor det er satt av tid i henhold til plan. Samtalen gjennomføres minst to ganger pr. skoleår. Formålet med elevsamtalen er at elevene skal få en tilbakemelding på hva de mestrer, og hva de trenger å jobbe mer med, både faglig og sosialt. Vurderingen skal både være formativ og fremoverrettet. Elevsamtalen skal være en arena for medvirkning, hvor eleven føler at de blir sett og hørt, og hvor de i rolige og trygge omgivelser kan samtale med kontaktlærer om deres egen opplevelse av skolehverdagen.

Fellesarrangementer

Årshjulet for sosiale aktiviteter er en oversiktskalender delt inn i måneder, hvor sosiale arrangementer som gjelder flere klasser eller hele skolen, fremkommer. Eksempler på slike arrangementer kan være fjellturer, fellessamlinger, konserter, idrettsaktiviteter, fellesaktiviteter, leirskoler osv. Kalenderen er dynamisk, og aktivitetene kan derfor endre seg i løpet av skoleåret.

Formålet til denne kalenderen er først og fremst å gi en oversikt over hva som skal skje i løpet av skoleåret, og når de ulike arrangementene finner sted. Kalenderen gir også mulighet til å se på året som helhet slik at man kan fordele disse sosiale hendelsene jevnt utover året, så langt dette er naturlig.

August	Skolestart, vennskapsuker og fellessamling
September	Høsttur, TL-lekedag
Oktober	FN-samling og TV-aksjon
November	Fellessamling, leseaksjon og en turnering i regi av elevrådet
Desember	Adventsamling, juleverksted og julemorgen
Januar	Fellessamling
Februar	Forskermåned (Nysgjerrigper), TL-lekedag og karneval
Mars	Matematikkens dag
April	Vårtur, fellessamling
Mai	SFO-kafé og 17. mai-samling
Juni	Aktivitetsdag, turneringer, førskoledag og sommeravslutninger

Klassemiljøgrupper

Haukeland skole og FAU har i fellesskap bestemt at det skal være klassemiljøgrupper på 1. – 3. trinn. Vi motiverer for klassemiljøgrupper ved å si til foreldre at ditt barn er avhengig av at alle de andre elevene fungerer godt. En felles innsats kan sørge for at alle føler seg som en del av fellesskapet. Klassen deles i grupper hvor elevene etter tur har ansvaret for å organisere en aktivitet for gruppen på ettermiddagstid. Det er utarbeidet en egen oversikt med forslag til aktiviteter og organisering. Kontaktlærerne på trinnet setter sammen gruppene ved skoleårets start og foreldrene til den enkelte elev har ansvar for gruppen etter tur.

Elevråd

Elevrådet er elevenes talerør i skoleorganisasjonen. Elevrådet består av valgte representanter fra hver klasse fra 4. til 7. trinn. Elevrådet avholder møte en gang i måneden, og klassene har jevnliges klassemøter hvor elevene kan ta opp saker som angår og opptar dem, og eventuelt ta sakene videre til elevrådet.

Elevrådet har også som oppgave å orientere elever om hva som blir diskutert og avgjort på elevrådsmøtene. Dette kan være saker elevrådet har kommet med, eller saker fra skolens ledelse som en ønsker at elevene skal ta stilling til.

Elevrådet skal arrangere to eller flere sosiale arrangementer for hele skolen i løpet av året. Eksempler på dette kan være en fotballturnering, kantine eller dans/diskotek.

Skolen ønsker et aktivt og engasjert elevråd som kan tale elevenes sak i avgjørelser som angår elevene direkte. Elevrådet skal gi elevene en stemme som blir hørt og anerkjent av ledelsen. Elevrådets leder og nestleder er også medlemmer av skolens samarbeidsutvalg og skolemiljøutvalget.

Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU)

Alle foreldrene med elever på skolen er medlem av foreldrerådet. Foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU) består av 1 representanter fra hver klasse, som hver har sin vararepresentant. Vararepresentanten blir FAU-representant det påfølgende året. FAU har som formål å fremme fellesinteresser og skal medvirke til at elever og foreldre tar aktivt del i arbeidet for å skape et godt skolemiljø. FAU skal arbeide for å skape godt samarbeid mellom hjemmet og skolen, legge til rette for trivsel og positiv utvikling av elevene.

Samarbeidsutvalget (SU)

SU er skolens øverste organ. SU består av to elevrådsrepresentanter (leder og nestleder), to representanter for foreldrene (FAU-leder skal være den ene), to representanter for pedagogisk personale, en representant for annet personale og to representanter for kommunen (rektor skal være den ene).

Skolemiljøutvalget

Skolemiljøutvalget består av de samme representantene som SU, pluss en elevrådsrepresentant og en representant for foreldrene. Brukerne skal være i flertall i skolemiljøutvalget. Skolemiljøutvalget skal medvirke til at skolen, de ansatte, elevene og foreldrene tar aktivt del i arbeidet for å skape et godt skolemiljø. Skolemiljøutvalget har rett til å uttale seg i saker som gjelder skolemiljøet.

Skole-hjem samarbeid

Samarbeidet mellom skole og hjem er sentralt både i forhold til å skape gode læringsvilkår for den enkelte og et godt læringsmiljø på trinnene og på skolen. I samarbeidet vil gjensidig kommunikasjon om elevenes faglige og sosiale utvikling og deres trivsel stå sentralt.

Skolen skal legge til rette for samarbeid med hjemmet og sikre foreldres og foresattes medansvar i skolen. Foresatte har hovedansvaret for egne barn, og de har stor betydning for barnas motivasjon og læringsutbytte.

Samarbeid mellom skolen og hjemmet er et gjensidig ansvar, men skolen skal ta initiativ og legge til rette for samarbeidet. Opplæringsloven, forskrift til loven og Læreplanverket danner grunnlaget for samarbeidet.

Ved starten av hvert skoleår har skolen ha et foreldremøte der foreldrene informeres om skolen, innholdet i opplæringen, retten til et trygt og godt skolemiljø, foreldremedvirkning, rutiner og annet som er relevant for foreldrene. Foreldremøtet blir planlagt av lærerne og klassekontaktene, og det legges opp til stor grad av samarbeid og dialog mellom foreldrene i møtet. Etter jul gjennomføres et foreldremøte i regi av FAU med utvidet foreldremedvirkning og dialog, og gjerne et faglig tema tilknyttet skolemiljøet. Skolens «Kjøreregler for foreldresamarbeid» ble utformet i et slikt møte.

To ganger i året har foreldrene rett til en planlagt og strukturert samtale med kontaktlærer om hvordan eleven arbeider daglig, og om elevens kompetanse i fagene. Dette gjelder både i forhold til den faglige læringen og den sosiale og personlige utviklingen. I utviklingssamtalen er at foreldrene, eleven og læreren skal bli enige om hva det særlig skal legges vekt på i det videre arbeidet. Det kan i mange tilfeller være å fortsette som før, og opprettholde barnets positive utvikling. Men i andre tilfeller må det gjøres noen endringer for at læringsresultater eller elevens situasjon i skolen skal bli bedre. Gjennom samtalen skal foreldre og elev få medvirke reelt til dette. Målene for det videre arbeidet oppsummeres muntlig i møtet, og følges opp av lærer og elev etter samtalen.

Klassemiljøgrupper

Haukeland skole og FAU har i fellesskap bestemt at det skal være klassemiljøgrupper på 1. – 3. trinn. Ditt barn er avhengig av at alle de andre elevene fungerer godt. En felles innsats kan sørge for at alle føler seg som en del av fellesskapet. Klassen deles i grupper hvor elevene etter tur har ansvaret for å organisere en aktivitet for gruppen. Kontaktlærerne på trinnet setter sammen gruppene ved skoleårets start og foreldrene til den enkelte elev har ansvar for gruppen etter tur.

Kjennetegn:

- Formelle grupper (lærerne lager gruppene)
- Heterogene grupper (elevene kjenner hverandre ikke så godt fra før)
- Små grupper (4-5 elever)

Kjennetegn:

- Foreldrene organiserer etter tur en aktivitet for gruppen
- Antall samlinger i skoleåret = antall elever i gruppen
- Fokus på en felles, samlende aktivitet (enkel, ikke kostbar)
- Voksne er aktivt til stede og alltid tilgjengelig
- Skolens uteområde og lokaler kan benyttes
- Varighet er ca. 2 timer

Forslag til aktiviteter:

- Baking
- Spille spill
- Formingsaktiviteter Høyte-
sing og samtale
- Tur på biblioteket
- Bærtur
- Sopptur
- Fisketur
- Padletur
- Tur i skog og mark
- Familiens hobby
- Samle/presse blomster
- Besøke en arbeidsplass
- Refleksløype m/lykt
- Gå på ski og skøyter

Argumenter for klassemiljøgrupper:

- Alle i en klasse er avhengige av hverandre
- Inkludering og trygghet
- Styrker klassemiljøet som igjen styrker læringsmiljøet
- Styrker den enkeltes selvbilde, blir sett og gjenkjent
- Forebygger isolasjon og mobbing
- Klassens foreldre blir et nettverk rundt barna i klassen
- Nye foreldre følger tilhørighet i foreldregruppen
- Støtte skolens arbeid med sosial kompetanse

Motforestillinger:

- Krever for mye tid
- Mitt barn har nok aktiviteter
- Mitt barn har nok venner
- Vi har ikke nok plass hjemme
- Vi har ikke anledning til å ha gruppen hjemme

Viktig!

- Vær lojal – prioriter klassemiljømøtene
- Vær pådrivere – alle sammen
- Foreldregruppen skal være en varm mur rundt barna
- «Det skal en landsby til for å oppdra et barn»

Skolens forebyggende arbeid mot mobbing og krenkelseser

Skolen skal ha nulltoleranse om krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering, og det er et mål at alle elever på Haukeland skole oppleve et trygt og godt skolemiljø.

Skolenivå:

- Klare skoleregler for skole og SFO som gjennomgås to ganger pr. år
- Informasjon til elever og foreldre/foresatte om deres rettigheter etter opplæringsloven.
- Skolens plan for et trygt og godt skolemiljø og handlingsplan mot krenkelseser gjennomgås to ganger årlig med elevene, personalet, skolens rådsorganer og foreldre/foresatte, slik at blant annet skolens aktivitetsplikt er godt kjent for alle ansatte, elever og foreldre
- Gode inspeksjonsrutiner, der de voksne er aktive og følger godt med på elevenes samhandling, bruker gul vest og har ansvar for bestemte deler av skoleområdet og følger ekstra godt med på overganger i skolehverdagen; overganger mellom timer, forflytning i skolebygget, spisepauser, friminutter og inn-/utmarsj, garderobe, avslutning av skoledagen og oppstart i SFO (se rutine for inspeksjon og rutinebeskrivelsen «Dette er vi enige om på Haukeland skole»)
- Skoleområdet er tilrettelagt for rolig lek og aktiviteter uten ballspill utenfor ballplassen
- På lekeområdet kan elevene utfolde seg i fri lek og ulike fysiske aktiviteter
- Gode rutiner for oppfølging av elevene i gym- og svømmegarderober
- Elevrådet sørger for at klassene har ulike småleker og utstyr til friminuttene
- Trivselslederprogram i storefri mandag til torsdag, og skoledisko hver fredag
- Trivselstiltak som turdager, aktivitetsdager, fellessamlinger og ulike turneringer gjennom året
- Sosiale mål for hver måned og undervisning i sosial kompetanse inkl. nettvett (timeplanfestet)
- Fadderordning og samarbeid på tvers av trinnene (timeplanfestet)
- Vennskapsuker ved skolestart med fokus på samhandling, samarbeid og relasjonsbygging
- Klassemiljøgrupper i regi av foreldre/foresatte
- Samarbeid mellom lærere og assistenter, og mellom skole og SFO (timeplanfestet)
- Skolemiljøundersøkelser gjennomføres iht. trinnets aktivitetsplan
- Elevundersøkelsen på 4. - 7. trinn gjennomføres hver høst
- Kvalitetsoppfølging av skolemiljøet v/ skolen, elevrådet og FAU – plan og regi v/Etat for skole
- Analyse og oppfølging av skolens elev- og brukerundersøkelser på trinn/skolenivå og i skolens rådsorganer etter gjennomføring

Klasse/trinn-nivå:

- Relasjonsbygging lærer - elev
- Varierte arbeidsmåter som styrker og tilpasset opplæring
- Aktivitetsplaner lages på alle trinn, og ut fra undersøkelser bestemmes tiltak, som senere blir evaluert tre ganger pr. år.
- Sosiometriske undersøkelser og undersøkelser for å avdekke grupperinger av elever, elever som faller utenfor klassefellesskapet, populariteten til enkeltelever og maktposisjoner elever har i klassen/på trinnet.
- Årsplan for sosial kompetanse lages på alle trinn, og bygger på trinnets aktivitetsplan
- Tydelige klasseregler og klassemøter
- Trygge rammer, klare forventninger og konsekvente reaksjoner iht. skolereglene
- Bruke tekster, litteratur, rollespill og drama med tema sosial kompetanse i undervisningen
- Veiledning og voksenstøtte i lek og samhandling
- Coaching, øving og oppfølging av undervisningen i sosial kompetanse
- Forsterket inspeksjon – observasjon av enkeltelever/elevgrupper ved behov
- Skole-hjem samarbeid gjennom telefon/mail-kontakt, utviklingssamtaler og foreldremøter med høy grad av dialog og medvirkning,
- Elevmedvirkning gjennom elevrådet

Elevnivå:

- Relasjonsbygging elev - elev
- Positive holdninger til medelever og de voksne i skolen og SFO
- Forventninger om å vise respekt og toleranse for andre, også på sosiale medier
- Aktivt arbeid for å inkludere alle i leken
- Positiv tilbakemelding når elevene viser god atferd og overholder skolens regler
- Elever bruker stopp-regelen
- Trygghetsplaner lages for elever som har behov for det
- Arbeide for at elevene gir beskjed til en voksen dersom de ser noen blir plaget
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler – minst to av hver samtale pr. skoleår

Skole-hjem-nivå:

- Foreldrene skal være informert om kapittel 12 i Opplæringsloven, skolereglene, hva som ligger i kravet til et trygt og godt skolemiljø og skolens Handlingsplan mot krenkende adferd.
- Foreldrene tar del i det forebyggende og holdningsskapende arbeidet ved å være gode voksne rollemodeller som snakker positivt om skolen og omtaler andre barn og voksne på en positiv måte.
- Foreldre er oppmerksomme på de avtaler som de foresatte på trinnet har gjort for gjennomføring av bursdager og andre inkluderende aktiviteter (se årshjul for samarbeidet mellom skole og hjem).

Aktivitetsplikten

Alle som arbeider ved skolen, skal følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø. En ansatt som får kjennskap til eller oppdager krenkelser eller mobbing har **aktivitetsplikt** etter Opplæringsloven kapittel 12. Aktivitetsplikten omfatter:

1. Å følge med
2. Å gripe inn
3. Å varsle skoleleder (rektor)
4. Å undersøke ved mistanke
5. Å sette inn egnede tiltak

Skolen skal videre **dokumentere** både tiltakene som settes inn (aktivitetsplan), arbeidet som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten, evalueringer og den videre oppfølging av saken. Skolen skal ha en høy grad av dokumentasjon. Se oversikt over saksgang på s. 7.

Det er elevens egen opplevelse som avgjør når tiltaksplikten utløses og hvor lenge den varer. Skolens aktivitetsplikt, løper til eleven opplever at det er trygt og godt å være på skolen, og så lenge det finnes egnede tiltak som med rimelighet kan forventes satt inn. Det må tydelig fremkomme i skolens dokumentasjon at eleven er hørt gjennom hele prosessen.

Plikt til å følge med og avdekke krenkelser

Arbeidet med å forebygge krenkelser er viktig i forhold til å følge med på om elevene har et trygt og godt skolemiljø, og evt. fange opp mistanke om og avdekke krenkelser.

Skolenivå:

- Elevenes skolemiljø er tema i klassene og SFO-gruppene, på foreldremøter og i personalgruppen, elevråd, FAU og SU/SMU
- Informasjon til elever og foreldre/foresatte om deres rettigheter etter opplæringsloven kap. 12, samt hvordan de kan ta kontakt med skolen dersom de får kjennskap til krenkelser
- Gode inspeksjonsrutiner, der de voksne er aktive og følger godt med på elevenes samhandling, bruker gul vest og har ansvar for bestemte deler av skoleområdet og følger ekstra godt med på overganger i skolehverdagen; overganger mellom timer, forflytning i skolebygget, spisepauser, friminutter og inn-/utmarsj, garderobe, avslutning av skoledagen og oppstart i SFO (se rutine for inspeksjon og rutinebeskrivelsen «Dette er vi enige om på Haukeland skole»)
- Gode rutiner for oppfølging av elevene i gym- og svømmegarderober
- Samarbeid mellom lærere og assistenter, og mellom skole og SFO (timeplanfestet)
- Skolemiljøundersøkelser gjennomføres iht. trinnets aktivitetsplan
- Elevundersøkelsen på 4. - 7. trinn gjennomføres hver høst
- Kvalitetsoppfølging av skolemiljøet v/ skolen, elevrådet og FAU – plan og regi v/Etat for skole
- Analyse og oppfølging av skolens elev- og brukerundersøkelser på trinn/skolenivå og i skolens rådsorganer etter gjennomføring

Klasse/trinn-nivå:

- Skolens plan for et trygt og godt skolemiljø inkl. nettvett og handlingsplan mot krenkelser er tema på foreldremøter og møter med klassekontakter og FAU-representanter
- Klassemøter med mobbing som tema, med fokus på å ta ansvar for hverandre og si ifra om noen blir plaget (understreke at det er ikke å sladre)
- Forsterket inspeksjon – observasjon av enkeltelever/elevgrupper ved behov
- Sosiometriske undersøkelser og undersøkelser for å avdekke grupperinger av elever, elever som faller utenfor klassefellesskapet, populariteten til enkeltelever og maktposisjoner elever har i klassen/på trinnet.

Elevnivå:

- Observasjon av elev – elev-relasjonene
- Følge opp og støtte elevenes bruk av stopp-regelen
- Jevnlig kommunikasjon mellom elev og lærer, f.eks. gjennom loggskrivning
- Elevsamtaler og utviklingssamtaler – minst to av hver samtale pr. skoleår
- Elever skal bli tatt på alvor når de gir beskjed om at medelever blir plaget og skolens prosedyre for å gripe inn, varsle, undersøke og evt. sette inn tiltak skal iverksettes
- Elever som selv formidler at han/hun blir plaget/ikke trives på skolen skal bli tatt på alvor og skolens aktivitetsplikt skal iverksettes

Skole-hjem-nivå:

- Foreldre er aktive i oppfølgingen av egne barn, og har et øye for at det som skjer utenfor skolen (fritidsaktiviteter, klasse miljøgrupper, skoleturer etc.) også kan påvirke skolehverdagen
- Foreldre ser etter faresignal/kjennetegn på krenkende adferd
- Foreldrene har et særskilt ansvar for å følge opp barnets bruk av sosiale media

Plikt til å gripe inn og varsle

Alle som arbeider i skolen har en plikt til å gripe inn umiddelbart for å stoppe en situasjon som pågår. Det kan være en slåsskamp, en utfrysningssituasjon eller elever som krenker andre verbalt. Se mer informasjon i Utdanningsdirektoratets rundskriv, Udir-3-2017, som omtaler det å gripe inn i pkt. 6.4.2.

Alle som arbeider i skolen skal varsle rektor dersom de får mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skjemaet «Melding om elevens skolemiljø» (s. 19) fylles ut og leveres rektor umiddelbart. Rektor har ansvar for at sakene blir fulgt opp med undersøkelser og evt. tiltak iht. skolens aktivitetsplikt. Det er lav terskel for å bruke meldingskjemaet.

Foreldre tar kontakt med skolen så snart som mulig ved mistanke om at eget eller andres barn ikke har et trygt og godt skolemiljø, og ber om nødvendig om et møte med skolen.

Skolen informerer foreldre så snart som mulig om uheldige forhold som oppstår rundt eller med egne barn. Skolen ønsker en lav terskel for kontakt begge veier, jf. forskrift til opplæringsloven § 10-3.

Ved alvorlige tilfeller som omfatter vold, flere involverte elever eller ansatte som krenker elever, skal rektor varsle skoleeier.

Plikt til å undersøke

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, har skolen en plikt til snarest å undersøke saken og sette inn gode, egnede tiltak. Skolen skal sørge for at elevenes rett til å bli hørt blir ivaretatt, og at det er elevenes opplevelse av skolemiljøet som blir lagt til grunn for saken.

Undersøkelsene *kan være* observasjon av elevene i friminutt, i overganger eller læringssituasjon, samtaler med de som er involvert eller vet noe om saken (elever, foresatte, ansatte), ikke-anonyme undersøkelser, kartleggingsverktøy eller sosiogram.

Dersom det skjer hendelser utenom skoletid, som påvirker hvordan en elev har det på skolen, har skolen et ansvar for å undersøke også slike hendelser. Hendelser på skolevei skal også undersøkes og følges opp av skolen.

Plikt til å sette inn tiltak

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, har skolen plikt til å sette inn egnede tiltak, uansett årsak. Tiltakene må tilpasses den enkelte sak og dokumenteres i en egen aktivitetsplan. Skolen finner mulige løsninger i samråd med elevene og foreldrene.

Skolen bruker mal for aktivitetsplan i BK360: «Aktivitetsplan for psykososialt skolemiljø». Aktivitetsplanen skal besvare følgende spørsmål:

- a) Hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) Hvilke tiltak skolen har planlagt (både undersøkelser og konkrete tiltak tilpasset saken)
- c) Når tiltakene skal gjennomføres
- d) Hvem som har ansvaret for gjennomføringen av tiltakene
- e) Når tiltakene skal evalueres

I tillegg skal aktivitetsplanen inneholde en oppsummering av kommunikasjonen med elever og foreldre, samt en oppsummering av hva som er skolens vurdering av saken.

Når tiltakene er gjennomført skal det evalueres om de har hatt tilfredsstillende effekt. Dersom skolen ikke har satt inn tiltak 5 virkedager etter at saken er meldt rektor, kan elev/foresatte melde saken til Statsforvalteren. Hvis en elev melder en sak som omhandler en av skolens ansatte, vil det bli opprettet personalsak.

Tiltakene kan rette seg både mot den som blir mobbet eller krenket, den eller de som mobber eller krenker, tilskuere, gruppe- og klassemiljø eller hele skolemiljøet. Tiltakene kan ha ulike tidsspenn. Taushetsplikten overfor hver enkelt elev skal ivaretas, og tiltakene må være lovlige og i samsvar med skolereglene for kommunale grunnskoler i Bergen.

I tillegg kan det være nødvendig å opprette kontakt med andre instanser som kan bidra, f.eks. tverrfaglig team, skolehelsetjenesten, PPT, barneverntjenesten osv.

Tiltak rettet mot den som krenker kan være (se hele skolereglene på skolens nettside):
<ul style="list-style-type: none"> ● Være inne i friminutt / ha vakt med seg ute i friminuttet ● Miste et privilegium eller aktivitet ● Konsekvenser i hjemmet etter avtale med foresatte
<ul style="list-style-type: none"> ● Starte tidligere på skolen, slik at den som er blitt krenket ikke plages på skoleveien ● Vente på skolen slik at den som er blitt krenket ikke plages på hjemveien ● Midlertidig kontaktgruppebytte (for den som krenker)
<ul style="list-style-type: none"> ● Bekymringsmelding til barnevernet ● Permanent kontaktgruppebytte (for den som krenker)
<ul style="list-style-type: none"> ● Den som krenker kan bli nødt til å bytte skole ● Politianmeldelse

Plikt til å dokumentere

Skolen skal dokumentere skriftlig hvordan vi sørger for at elever har det trygt og godt på skolen. Skolen skal ha en høy dokumentasjonsgrad.

Skolen har utarbeidet «Handlingsplan mot krenkelser» som beskriver hvordan skolen arbeider kontinuerlig og systematisk for et trygt og godt skolemiljø for elevene jf. Opplæringsloven § kap. 12, og hvilke rutiner som her gjelder på skole-, klasse/trinn- og elevnivå.

Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, benyttes skjemaet «Melding om elevens skolemiljø». Skjemaet fylles ut av den ansatte som har fått mistanke/kjennskap til manglende trivsel hos eleven. Utfylt skjema leveres rektor umiddelbart. Rektor har ansvar for at sakene blir fulgt opp med undersøkelser og egnede tiltak.

Skolen skal videre dokumentere hvilke tiltak som vi planlegger å gjennomføre, gjennom en aktivitetsplan: «Aktivitetsplan for psykososialt skolemiljø» (standardtekst BK360). Det skal komme tydelig frem i skolens dokumentasjon at eleven blir hørt, både generelt i elevsamtalen og utviklingsamtalen, før tiltak blir iverksatt og i evalueringen av tiltak som er satt inn for å gjøre skolemiljøet bedre for eleven. Alle samtaler som de voksne ved skolen har med eleven, tilknyttet aktivitetsplan, skal loggføres.

Skolen skal videre dokumentere i aktivitetsplanen at kravene i aktivitetsplikten blir oppfylt; plikten til å følge med, gripe inn, varsle, undersøke og eventuelt sette inn tiltak.

Kvalitetssikring og kontinuitet i arbeidet

Å forebygge, avdekke og stoppe krenkelser og mobbing gjøres best ved å sikre et kontinuerlig arbeid. Det er derfor nødvendig med en årlig gjennomgang og eventuell revisjon av handlingsplanen – eller hyppigere dersom det ved evaluering av enkeltsaker skulle vise seg å være behov for det.

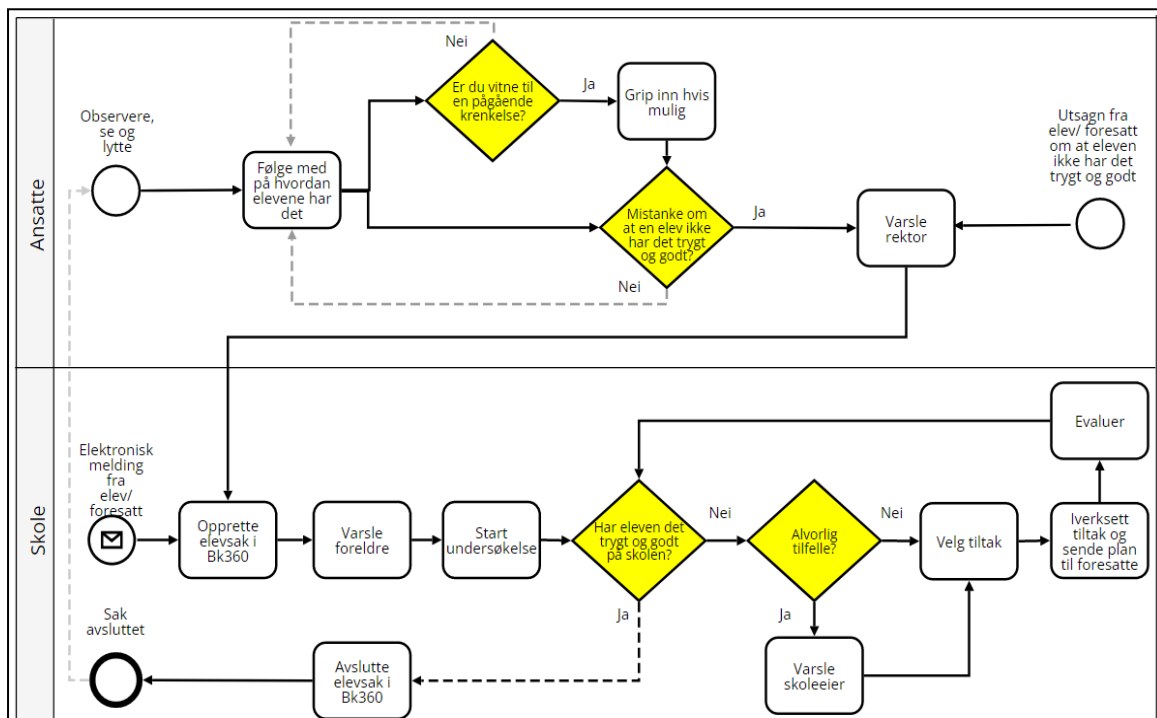
Det kreves samtidig at alle ansatte har kjennskap til innholdet i og forplikter seg på prosedyrene som beskrives i planen. Planen er derfor årlig et tema på planleggingsdagene før skolestart, og på trinnmøter en gang pr. halvår. Nye ansatte skal settes inn i og følge planen.

Ved oppstarten ved hvert skoleår vil kontaktlærer informere både elever og foresatte om skolens nullvisjon mot mobbing samtidig som man har nettvett som et diskusjonstema i klassene.

Planen skal hvert år evalueres av skolens rådsorganer, inkludert SU. Erfaringer fra løpende arbeid og de årlige trivselsundersøkelsene skal legges til grunn for evalueringen.

Planen skal være tilgjengelig på skolens nettside. Skolens ledelse ved rektor er ansvarlig for at skolens plan mot mobbing og krenkelser til enhver tid følges.

Bergen kommune har utarbeidet prosesskjema som viser saksgangen iht. Opplæringsloven kap. 12.

Melding om elevens skolemiljø

Elevens navn: _____

Klasse: _____

Melder: _____

Dato: _____

Beskrivelse av saken:

Saken er avsluttet

Saken gjelder elevens rett til et trygt og godt skolemiljø iht. Opplæringsloven §9A

Dato og signatur: _____

- 1) Melding leveres rektor
- 2) Kopi til intern elevmappe i BK360

Skolens regler for orden og adferd - utdrag

Bergen kommune har et eget ordensreglement for kommunale grunnskoler. Nedenfor finner du et utdrag av elevens plikter og rettigheter. Hele ordensreglementet ligger på skolens nettside. I løpet av høsten 2024 vil ordensreglementet bli oppdatert til skoleregler iht. ny Opplæringslov pr. 1.8.2024.

§ 3. Virkeområde

Ordensreglementet gjelder i skoletiden, i skolens leksehjelp, i skolefritidsordningen. Så langt reglene passer, gjelder de også på skoleveien og under alle arrangement i skolens regi utenfor skoletiden.

§ 4-1. Generelt ansvar for elever, ansatte og foreldre

Både elever, ansatte og foreldre har ansvar for å skape et godt skolemiljø. Viktigste er det at alle bryr seg om hverandre, oppfører seg pent mot hverandre, omtaler hverandre med respekt, og tar avstand fra mobbing, diskriminering, vold og hærverk.

§ 7. Fellesregler ved alle kommunale grunnskoler i Bergen

Som elev har du rett til et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Det betyr at du har rett til

- at andre elever og voksne snakker fint til deg og om deg
- å bli behandlet med respekt
- å få være med i lek og andre aktiviteter på skolen
- å bli hørt
- å få ha tingene dine i fred
- et skolemiljø som er rent og ryddig

Som elev har du plikt til å arbeide for et trygt, godt og inkluderende skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.

Det betyr at du skal vise god orden.

God orden er å

- holde det rent og ryddig rundt deg på skolen
- møte presis på skolen og til undervisningen
- ha med nødvendig utstyr
- gjøre skolearbeidet ditt så godt du kan til rett tid
- ta vare på skolens eiendom og utstyr
- følge reglene knyttet til bruk av digitalt utstyr og program i *Regler for elever om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett*

Det betyr også at du skal vise god atferd.

God atferd er å

- snakke fint til andre og om andre
- behandle andre elever og ansatte med respekt
- la andre elever få være med i lek og andre aktiviteter på skolen
- lytte til andre
- være på skolen og delta i undervisningen hele skoledagen
- følge beskjeder fra de voksne på skolen
- la andres ting være i fred
- bare ta eller dele bilde, film eller lydopptak av andre dersom disse samtykker til dette
- få godkjenning fra foreldrene før bilder av elever under 15 år blir publisert på nettet
- følge reglene knyttet til nettvett i *Regler for elever om bruk av digitalt utstyr, programvare og internett*

Vold, trusler, mobbing, rasisme og all form for sjikane, krenkelse eller trakassering, fysisk, verbalt eller digitalt, er forbudt. Det samme gjelder tyveri, skadeverk, farlig lek, fusk, skulk, banning og bruk av grovt språk.

§ 8. Lokale tilleggsregler ved Haukeland skole

Retningslinjer for bruk av mobiltelefon, nettbrett og sammenlignbare teknologiske kommunikasjonsmedier

Det er lov til å ha med mobiltelefon og mobilklokker på skolen, men de skal ligge avslått i skolesekken. Elevene har dem med på eget ansvar, og skolen har ikke erstatningsansvar ved tap eller ødeleggelse. Leirskoler har egne regler for mobilbruk.

1. Lokale regler knyttet til orden

- a) Vi bruker innesko i skolebygget
- b) Vi bruker gymsko/gymsokker i gymsalen
- c) Vi har bokbind på alle lærebøker
- d) Vi tar vare på utstyr vi får utdelt på skolen, slik som lærebøker, blyanter, viskelær, farger o.l.
(Det er egne regler for chromebook)

2. Lokale regler knyttet til atferd

- a) Vi følger skolens "stopp-regel".
- b) Vi går rolig inne i skolebygget.
- c) Det er tillat å sykle og bruke løperhjul til skolen for alle elever jmf. Forskrift til opplæringsloven § 12-1. SU anbefaler at man følger Trygg Trafikks hovedregel om at barn bør være 10 år før de sykler/bruker løperhjul alene i trafikken. Skolen gir sykkelopplæring på våren i 4. klasse. Sykler og løperhjul parkeres på sykkelparkeringen, og vi anbefaler at de låses.
- d) Det er kun lov til å kaste snøball på oppsatt blink.

Konsekvenser for brudd på lokale regler knyttet til orden og oppførsel i tillegg til kommunens tiltak

1. Elevene kan bli bedt om å ringe hjem selv og fortelle hva han/hun har gjort eller bli bedt om å skrive sin egen melding.
2. Eleven kan bli pålagt å gå tilbake til der løpingen inne i bygget startet og gå videre fra dette stedet.
3. Dersom en lærer vurderer det slik at eleven har kastet bort undervisningstid, kan eleven måtte ta denne tiden igjen, innenfor ordinær skoletid.
4. Dersom eleven bruker mobiltelefonen uten lov, vil den bli konfiskert av lærer og gitt tilbake først ved skoledagens slutt. Foreldre/foresatte må da ta kontakt med rektor for å få mobiltelefonen tilbake.
5. Snøballkasting som bryter skolens regel, resulterer i brev med hjem samme dag.
6. For krenkende atferd som mobbing, vold, diskriminering og trakassering jf. Opplæringsloven kap. 12, vises det til skolens Handlingsplan mot krenkende atferd.

«Dette er vi enige om på Haukeland skole»

Pr. 01.08.2024

Skolebussen

Skolebussene transporterer elevene fra Starefossen og Stemmeveien om morgenen kl. 07.25/07.30 (morgenplass SFO), kl. 08.05 (mellomtrinnet) og kl. 08.15 (småtrinnet).

- Elevene står rolig på busstoppet mens de venter på skolebussene. I Stemmeveien står elevene bak den gulmalte stripen.
- De voksne har ansvaret for elevenes sikkerhet på busstoppet, og veileder elevene klart og tydelig om hvor og hvordan de skal vente på bussen. Vi er ekstra oppmerksomme på sikkerheten til elevene når bussene ankommer busstoppet.
- Elevene går rolig inn på «sin» buss etter veiledning fra den voksne som har ansvar på bussen. Elevene bruker setebelte, seterygg er i oppreist stilling og sekken står på gulvet eller i fanget. Gardiner og annet utstyr i bussen skal ikke røres.
- De voksne følger med på at alle elever har det trygt og godt under kjøreturen, og er ekstra oppmerksomme på «blinde soner» og sårbare barn.
- Vi voksne bruker gul vest og er godt synlige for elever og foreldre.
- Lærerne henter elevene på 1. – 4. trinn på busstoppet iht. inspeksjonsplan.

Skoledagens start

- 1. – 4. trinn har SFO-tid i sine klasserom fra kl. 07.30 til 08.30.
- Det er inspeksjon på skolens uteområder fra kl. 08.30 til 08.45. Husk gul vest!
- 1. – 4. trinn er ute med tilsyn fra kl. 08.30 til 08.45. Elever uten SFO-plass om morgenen og elever som kommer til skolen mellom kl. 08.30 - 08.45, er ute.
- 1. – 4. trinn har fast oppstillingsplass før skolestart om morgenen. Elevene går samlet inn sammen med sin lærer kl. 08.45. Ingen skal inn i garderoben med sekken.
- 5. – 7. trinn går inn til sine garderober når de ankommer skolen med skolebussen.
- Lærerne leser meldinger i Vigilo fra foreldre/foresatte både før og etter skoletid. Det er viktig at melding om fravær er mottatt før kl. 08.00.

Innganger, ganger og trapper, samt forflytning i skolebygget

- Inngang underetasjen benyttes av base 1, 2, 3, 4, 5 og 7
- Inngang 1. etasje benyttes av base 6, samt base 4 etter nærmere vurdering
- Vi holder til høyre når vi går opp trappene, ned trappene og i gangene
- Vi forflytter oss stille og rolig i turrekke med voksen først og evt. sist.

Friminuttene:

- Vi møter elevene med respekt og tydelighet i forhold til våre regler. Vi bruker elevens navn aktivt, bruker positive forsterkere, modellere god praksis og er gode rollemodeller.
- Vi oppsøker elevene aktivt, har fokus på forebygging og inkludering, og går inn i situasjoner som evt. oppstår mellom elever. Et godt fellesskap og god samhandling mellom elevene kan forsterkes med positive tilbakemeldinger fra oss voksne.
- Vi følger ekstra godt med på overgangssituasjoner og «blinde soner» i friminuttene, og er ekstra oppmerksomme på inn-/utmarsj, garderobe og toalett.
- Vi forbereder elevene på godt samspill, gode aktiviteter og TL-leker før friminuttene.
- Lærerne på trinnet passer på at alle elever kommer seg ut av garderoben til friminuttene.
- Når vi har inspeksjon er vi ute like før friminuttet starter, og da må undervisningsøkten avsluttes tidsnok. Alle bruker gule vester når vi er ute med elevene.

Tilsyn i skoletiden og etter skoletid:

- Alle elever skal ha tilsyn av voksne når de oppholder seg i skolebygget og på skolens uteområde. Det betyr bl.a. at ingen elever kan sitte alene i klasserommet i friminutter.
- Elever kan ikke være alene i skolebygget mellom undervisningstidens slutt og oppstart av fritidsaktiviteter. Når elever deltar på aktiviteter i skolebygget utenfor ordinær undervisningstid, har lederne av de ulike aktivitetene ansvar for tilsynet med elevene.

Biblioteket:

- Elever skal ha tilsyn av en voksen når de er på biblioteket.
- Vi tar hensyn til elevene som har undervisning i 2. etasje, og låner/leser bøker stille.
- Elevene får opplæring i lån og innlevering av bøker ved skolestart, samt hvordan bøkene skal settes på plass i riktig hylle. **Alle holder god orden i biblioteket vårt!**

Måltid:

- Måltidet kl. 10.45 - 11.15 (5. - 7. trinn) og kl. 11.15 - 11.45 (1. - 4. trinn) er undervisningstid ved Haukeland skole. SFO har smøremåltid i SFO-tiden.
- Angela klargjør melk og frukt til alle klasser. Ordenselevne henter «sin» kasse v/kjøleskapene 1. etasje. Oppdaterte melke- og fruktlister ligger i kassene. Kassene settes tilbake etter måltidet - hver dag.
- Det er satt av min. 20 minutter til måltidet. Tid til klargjøring og avslutning kommer i tillegg. Det tas hensyn til at de yngste elevene kan trenge lengre tid til måltidet.
- Haukeland skole følger Helsedirektoratets retningslinjer for mat og måltider i skolen, og vi unngår derfor bakevarer, søtsaker og sukkerholdig drikke i skoletiden og når vi har uteskole, er på turer og når vi markerer bursdager.
- Lærerne og de voksne i SFO planlegger, strukturerer og legger til rette for en trygg og god ramme rundt måltidene, som inkluderer alle elever og styrker fellesskapet.
- Skjerm brukes kun pedagogisk - til emner som kan være samtalestarter før måltidet, til fremvisning av bilder fra høytlesningsbøker / lydbøker og tilsvarende.
- Se for øvrig rutinebeskrivelsen «Skolemåltidet», godkjent i SU den 12.11.2019.

Garderobe

- Alle elever bruker innesko når vi er inne
- Alle voksne følger opp elevene i garderoben, da garderoben er en «blind sone».
- Klær henges på knaggene. Sko settes opp fra golvet.
- Overflødig/skittent tøy sendes hjem kontinuerlig og hver fredag.
- Tegninger, pinner, steiner og annet materiale skal ikke ligge i garderoben.
- Elevene rydder garderoben hver dag, før de avslutter skoledagen / SFO. Lærerne lager gode rutiner og øver også i undervisningstiden.

Toalett

- Toalettene skal være rene og ryddige hele dagen. De rengjøres to ganger pr. dag.
- Elevene går én og én på toalettet i timene.
- Alle voksne følger opp og sikrer god elevatferd på toalettene til enhver tid.
- Se for øvrig elevrådets toalettregler.

Klasserom og grupperom

- Vi rydder opp etter oss når vi bruker klasserom og grupperom.
- Ordenselevne bidrar til et godt innelima med rydding og mopping av gulver.
- Vi kildesorterer avfallet vårt og tar vare på blyanter, farger, viskelær, linjal osv.
- Se for øvrig «HMS-rutiner for renhold og trivsel»

Plan for utelek

Alle voksne bruker alltid gul vest når vi er sammen med elever utenfor skolebygget!

Alle elever

- holder seg på skolens område som er merket med en gulmalt strek
- har rett til å føle seg trygge og trives med utelek
- skal ta hensyn til hverandre og vise respekt for reglene
- skal henvende seg til en voksen om de ønsker hjelp eller vil gi beskjed om forhold som ikke er bra

Skoleplassen

- Skilpaddedissen; maks 20 ganger for hver gruppe/elev (frem og tilbake teller som 1 gang)
- Vi sitter ikke oppe på klatreveggen
- Trivselsledere i storefri, mandag – torsdag (se egen oversikt)
- Skoledisko på fredager
- Ballspill iht. egen fordelingsliste på ballplassen

Lekeutstyr

- Den som tar leker ut, har ansvar for å ta dem inn igjen
- Leker legges på en fast plass i klasserommet
- SFO-leker legges tilbake i utekassene
- Trivselslederne låser skolens leker inn i TL-boden

Vinter

- Det er kun lov til å kaste snøball på oppsatt blink
- Det er lov å ake med « rumpeakebrett » innenfor skolens område. Dersom det oppstår farlige akesituasjoner, sperres området av.

Rutiner for inspeksjon

Skolen legger vekt på

- gode rutiner for inspeksjon slik at alle elever skal kunne kjenne seg trygg i samvær med medelever og voksne i lek og aktiviteter i friminuttene
- at alle voksne har et ansvar for et trygt og godt leke- og utemiljø
- at alle voksne er aktive og følger godt med på elevenes samhandling
- at alle voksne følger med på overgangssituasjoner mellom undervisningsøkter, forflytning i skolebygget, inn-/utmarsj
- at alle voksne følger med på sårbare områder, som garderobe, toaletter, inngangspartiene, sandkassen, ballplassen og lekeapparatene

Skoleplassens inndeling – områder for inspeksjon

Skolen har 4 hovedområder for inspeksjon; grensen mot Lynghaugtjernet, grensen mot blokkene og hekken, området ved bordtennisbordet og inngangen, samt ballplassen.

Det er viktig at alle voksne er i kontinuerlig bevegelse på sitt område og har et aktivt overblikk over elever, aktiviteter, samt skolens yttergrenser.

Lynghaugtjernet er vurdert som et risikoområde.

Alle voksne inne i skolebygningen skal hjelpe til med å få elevene ut.

Oppgaver ved inspeksjon:

- vise engasjement overfor elevene
- vandre og skaffe seg overblikk
- ha tilsyn med korridorer, toaletter og innganger, sandkasse, ballplasser og lekeapparat
- gi støtte og oppmuntring til positiv atferd
- ha et øye for elever som er alene og få dem med i leken
- hjelpe elever
- gripe inn i konflikter

Situasjoner og atferd det skal reageres på:

- erting, plaging og slåssing
- grov munnbruk og frekke svar
- ødelegging av andres lek
- snøballkasting
- lek med farlige gjenstander og spisse gjenstander
- klatring i lyktestolper
- opphold på toalettene, i korridorer og klasserom
- opphold på i rømmingstrapper og på tak
- opphold langs skolegrensen og spesielt mot tjernet, blokkene og hekken v/blokkene
- personer som ikke har tilhørighet til skolen, og som befinner seg på skolens område
- personer som oppholder seg ved skolens yttergrenser og som tydelig observerer og f.eks. fotografer elever

Når elever veiledes, skal den voksne legge vekt på å

- fremstå vennlig og bestemt
- henvise til trivselsregler og skoleregler
- irettesette rolig og vise til alternativ lek

Dersom det er aktuelt å følge opp situasjoner, rapporterer den voksne videre til kontaktlærer og eventuelt skolens ledelse om elever, problemer og konflikter som trenger videre oppfølging. Ved mistanke om eller kjennskap til at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skjemaet «Melding om elevens skolemiljø» fylles ut og leveres rektor umiddelbart. Rektor har ansvar for at sakene blir fulgt opp med undersøkelser og evt. tiltak. Det er lav terskel for å bruke meldingsskjemaet.

Skolen sikrer at inspeksjonen og fellesansvaret blir fulgt opp ved at:

- den enkelte voksne følger med på inspeksjonsplanen, passer på sin inspeksjonstid og er tidsnok ute
- den voksne ikke forlater uteområdet før neste kollega er ankommet (gjelder storefri)
- dersom du av en eller annen grunn ikke kan ta inspeksjonen din, bytter du innbyrdes med en kollega.
- alle voksne holder seg godt orientert om og kjenner reglene for inspeksjon
- vikar følger lærerens/assistentens inspeksjonsplan
- vi melder fra til avdelingsleder om inspeksjoner ved sykefravær eller annet fravær
- vi melder meld fra til avdelingsleder dersom vi ikke kan ta inspeksjonen din pga. ekskursjoner og undervisning utenfor skolen – meld fra i tide!

Kjøreregler for foreldresamarbeid

Anbefalinger for et godt samarbeid med andre foreldre og skolen

Vi tør å gripe inn

- Vi griper tidlig inn ved mobbing eller urett, også på nett
- Vi har lav terskel for å ta kontakt med skolen eller andre foreldre ved behov
- Vi lytter til hverandre og er åpen for alle sider av saken
- Vi aksepterer at andre korrigerer våre barn, så lenge det gjøres med respekt og omsorg

Vi er gode forbilder

- Vi er forbilder for barna. Vi snakker ikke negativt om lærere, andre barn eller foreldre
- Vi erkjenner at det er vi foreldrene som har hovedansvaret for barnas oppdragelse
- Vi sender med barna på skolen det de trenger av klær og utstyr

Vi inkluderer og støtter opp om klassemiljøet

- Vi deltar på felles aktiviteter slik at vi foreldre blir kjent
- Vi inkluderer alle og lærer barna våre å være inkluderende. Man må ikke være bestevenner med alle, men man må være vennlig med alle
- Vi inviterer grupper som er forståelig for barna i sosiale sammenhenger, og unngår å holde noen utenfor

Vi bruker sosiale medier klokt

- Vi bruker flere kanaler for å sørge for at informasjon når ut til alle foreldre. Vi sørger for at ingen barn faller utenfor i meldingsgrupper
- Vi deler ikke bilder av barna på sosiale medier uten godkjenning fra barn og foreldre
- Vi er oppmerksomme på hvordan barna kommuniserer digitalt, og inkluderer dem uten mobil

*Kjørereglene er et resultat av hva foreldre på Haukeland skole ble enige om på foreldremøter om utenforskap og mobbing, arrangert av FAU i 2019, og de ble vedtatt i SU 16.06.2020.
Revidert av Skole-Hjem-gruppen i FAU november 2023.*

Kompetansemål i sosial kompetanse etter 2. årstrinn

1. Selvfølelse/Selvhevdelse

- Jeg kan fortelle hvordan jeg har det.
- Jeg kan si meningen min.
- Jeg kan si nei.
- Jeg kan innrømme feil og be om unnskyldning.

2. Selvkontroll

- Jeg kan utføre et arbeid etter felles muntlig beskjed.
- Jeg kan arbeide etter en enkel arbeidsplan.
- Jeg kan løse konflikter med ord.
- Jeg kan la andre få viljen sin.
- Jeg kan tåle at noen erter meg.
- Jeg kan vente på tur.
- Jeg kan lytte når andre har ordet.

3. Empati.

- Jeg kan hjelpe andre.
- Jeg kan dele med andre.
- Jeg kan gi andre ros.
- Jeg kan leke med alle.
- Jeg kan godta at vi er ulike.
- Jeg kan være en god venn.

4. Samspill

- Jeg kan følge regler i lek.
- Jeg kan lytte.
- Jeg kan ta ordet.
- Jeg kan ta kontakt med andre på en hyggelig måte.
- Jeg kan hilse vennlig på andre.
- Jeg kan spørre om lov til å låne noe.
- Jeg kan takke når jeg får noe.
- Jeg kan hjelpe andre å rydde.

5. Ansvar

- Jeg kan ta ansvar for egne klær.
- Jeg kan kle på meg selv.
- Jeg kan knytte sko.
- Jeg kan ta ansvar for skolesaker.
- Jeg kan rydde opp etter meg.
- Jeg kan arbeide alene.
- Jeg kan stå for det jeg har gjort.
- Jeg kan si fra til en voksen når jeg ser andre bli plaget.

Kompetansemål i sosial kompetanse etter 4. årstrinn

<p>1. Selvfølelse/Selvhevdelse</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan fortelle hvordan jeg har det.• Jeg kan si meningen min.• Jeg kan si nei.• Jeg kan se det jeg er flink til.• Jeg kan innrømme feil og be om unnskyldning.
<p>2. Selvkontroll</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan utføre et arbeid etter felles muntlig beskjed.• Jeg kan arbeide etter en enkel arbeidsplan.• Jeg kan løse konflikter med ord.• Jeg kan la andre få viljen sin.• Jeg kan tåle å tape.• Jeg kan tåle at noen erter meg.• Jeg kan vente på tur.• Jeg kan følge skolens regler.
<p>3. Empati.</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan hjelpe andre.• Jeg kan dele med andre.• Jeg kan gi andre ros.• Jeg kan leke med alle.• Jeg kan godta at vi er ulike.• Jeg kan være en god venn.• Jeg kan glede meg når det går bra for andre.
<p>4. Samspill</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan følge regler i lek.• Jeg kan lytte.• Jeg kan ta ordet.• Jeg kan ta kontakt med andre på en hyggelig måte.• Jeg kan hilse vennlig på andre.• Jeg kan spørre om lov til å låne noe.• Jeg kan takke når jeg får noe.• Jeg kan hjelpe andre å rydde.• Jeg kan arbeide i gruppe.• Jeg kan ta ansvar for et felles produkt.
<p>5. Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan ta ansvar for egne klær.• Jeg kan kle på meg selv.• Jeg kan knytte sko.• Jeg kan ta ansvar for skolesaker.• Jeg kan rydde opp etter meg.• Jeg kan holde orden på pulten, i hylla og i garderoben.• Jeg kan stå for det jeg har gjort.• Jeg kan si fra til en voksen når jeg ser andre bli plaget.

Kompetansemål i sosial kompetanse etter 7. årstrinn

<p>2. Selvfølelse/Selvhevdelse</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan fortelle hvordan jeg har det.• Jeg kan si meningen min.• Jeg kan si nei og sette egne grenser.• Jeg kan se det jeg er flink til.• Jeg kan innrømme feil og be om unnskyldning.• Jeg kan le av meg selv.• Jeg kan opptre for en gruppe.• Jeg kan se min rolle i en konflikt og løse den med ord.
<p>3. Selvkontroll</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan utføre et arbeid etter felles muntlig beskjed.• Jeg kan arbeide selvstendig uten å forstyrre andre.• Jeg kan arbeide etter arbeidsplan.• Jeg kan la andre få viljen sin.• Jeg kan innrette meg etter andre.• Jeg kan tåle å tape.• Jeg kan tåle at noen erter meg.• Jeg kan vente på tur.• Jeg kan innrømme egne tabber og feil.• Jeg kan kontrollere kroppsspråket mitt.• Jeg kan følge skolens regler.
<p>4. Empati.</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan hjelpe andre.• Jeg kan dele med andre.• Jeg kan gi andre ros.• Jeg kan være sammen med alle.• Jeg kan godta at vi er ulike.• Jeg kan være en god venn.• Jeg kan glede meg når det går bra for andre.
<p>5. Samspill</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan følge regler for samspill• Jeg kan følge flertallsbeslutninger• Jeg kan lytte.• Jeg kan ta ordet.• Jeg kan ta kontakt med andre på en hyggelig måte.• Jeg kan hilse vennlig på andre.• Jeg kan hjelpe andre å rydde.• Jeg kan arbeide i gruppe.• Jeg kan ta ansvar for et felles produkt.
<p>6. Ansvar</p> <ul style="list-style-type: none">• Jeg kan ta vare på skolens eiendeler.• Jeg kan rydde opp etter meg.• Jeg kan holde orden på pulten, i hylla og i garderoben.• Jeg kan stå for det jeg har gjort.• Jeg kan støtte og si fra til en voksen når jeg ser andre bli plaget.• Jeg kan ta ansvar for skolearbeidet mitt• Jeg kan være et godt eksempel for yngre elever gjennom holdninger og væremåte